Súd:	Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka:	12Csp/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2217200937
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Bíróová
ECLI:	ECLI:SK:OSDS:2020:2217200937.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Bratislava, Lamačská cesta 8, IČO 31 749 542, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Garaj & Partners, s. r. o., Bratislava, Jozefská 3, proti žalovaným: 1/ W. J., L.. XX.XX.XXXX, 2/ S. J., L.. XX.XX.XXXX, M. J. N., G. XXX/XX, o zaplatenie úroku z úveru, takto

r o z h o d o l :

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1% úroku ročne zo sumy 9.183,75 eur, ku ktorej zaplateniu boli zaviazaní rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12Csp/21/2017-204 zo dňa 01.03.2018 za obdobie od 10.05.2016 do zaplatenia, najviac do celkovej sumy 2.620,73 eur, do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobcovi priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

(1) Žalobou zo dňa 20.01.2017 sa žalobca domáhal voči (pôvodne) žalovaným 1/ až 4/ s poukazom na zosplatnenie úveru zaplatenia zostatku nesplateného úveru s príslušenstvom a zmluvnej pokuty. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalobca (štátny účelový fond zriadený osobitným predpisom) so žalovanými 1/ a 2/ uzatvoril Zmluvu o poskytnutí podpory, na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 16.596,96 eur. Žalovaní mali úver splácať s úrokom 1% po dobu 30 rokov. Na výzvu žalobcu k úhrade omeškaných splátok v sume spolu 1.014,79 eur žalovaní nereagovali. Žalovaní sa zlou platobnou disciplínou dostali k 05.04.2016 do omeškania s platením 13 mesačných splátok, žalobca preto od zmluvy s poukazom na bod VIII.4 zmluvy listom zo dňa 05.04.2016 odstúpil, čím sa stal celý dlh splatným. Žalobca tak má nárok na vrátenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva - istiny 9.183,75 eur, zmluvného úroku ku dňu odstúpenia 257,97 eur, úroku z omeškania 190,91 eur a zmluvnej pokuty 944,17 eur. Nárok žalobcu predstavuje ďalej úrok 1% ročne, úrok z omeškania 8% ročne z istiny a náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Nárok na úrok z omeškania odôvodnil žalobca poukazom na § 369 ods. 1, 2 Obch. zák. Nárok voči žalovaným 3/ a 4/ si uplatnil z titulu ručenia. Uznesením č. k. 12Csp/21/2017-62 zo dňa 16.05.2017 súd konanie s poukazom na § 161 CSP voči žalovanému 4/ zastavil.

(2) Žaloba bola žalovaným riadne doručená, žalovaní 1/ a 2/ sa spoločne k nej vyjadrili písomne podaním z 04.07.2017 tým, že sú si vedomí svojho dlhu, žiadali o možnosť splátok po 100 eur mesačne, žalovaný 1/ má od januára stále zamestnanie.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(4) Žalobca uzavrel so žalovanými 1/ a 2/ dňa 30.06.1998 „Zmluvu o poskytnutí podpory“ úverom pod č. 201/10508/1997 s tým, že úver predstavuje sumu 500.000 Sk (16.596,96 eur) pri úrokovej sadzbe

1% a dobe splatnosti 30 rokov. Splátky boli určené sumou 1.609 Sk mesačne. Predmetom zmluvy bola podpora výstavby rodinného domu, špecifikovaného v zmluve. V bode VIII.4. zmluvy zmluvné strany dojednali zmluvnú pokutu 10% z dlžnej sumy v prípade naplnenia tohto bodu (márne doručenie výzvy dlžníkovi na zaplatenie omeškaných splátok). Podľa bodu 8.4 zároveň „v prípade viac ako 6-mesačného omeškania je veriteľ po márnej výzve oprávnený jednostranne odstúpiť od zmluvy...“. Návratnosť úveru bola zabezpečená ručiteľským záväzkom žalovaných 3/ a 4/.

(5) Listami zo dňa 19.01.2015 vyzval žalobca žalovaných 1/ a 2/ k úhrade omeškaných splátok v sume celkom 1.014,79 eur. Listami zo dňa 05.04.2016 oznámil žalobca žalovaným 1/ až 3/ odstúpenie od zmluvy z dôvodu neuhradenia zročných (33) splátok a vyzval ich zároveň na zaplatenie dlžnej sumy 10.576,80 eur (v položkách podľa uvedených v žalobe).

(6) Písomným podaním zo dňa 03.03.2017 sa žalobca vyjadril k právnemu vzťahu strán sporu s tým, že úver poskytnutý žalovanému zo strany žalobcu nemožno považovať za spotrebiteľský (účelovo poskytnutý), ani žalobcu za dodávateľa (jeho činnosť nie je uskutočňovaná za účelom zisku), ani zmluvu o poskytnutí podpory nemožno považovať za spotrebiteľskú (vychádza z osobitného zákona). Správcom ŠFRB je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

(7) Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.
(8) Podľa § 503 ods. 1 Obch. zák. záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Podľa ods. 2 ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

(9) Súd po vykonanom dokazovaní (a vyhodnotení, že pohľadávka žalobcu je oprávnená a preukázaná listinami predloženými žalobcom, pričom žalovaní nárok žalobcu ani po skutkovej - vecnej, ani po právnej stránke nesporovali; v danom prípade bola platne uzavretá zmluva o poskytnutí podpory úverom, táto zmluva nespadá pod právny režim spotrebiteľského úveru; žalovaní zmluvu podpísali, zmluvné povinnosti si riadne neplnili) vo veci samej rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 12Csp/21/2017-204 zo dňa 01.03.2018, ktorým v podstatnej časti žalobe vyhovel a s poukazom na §§ 497, 503 Obch. zák. a §§ 544 ods. 1 a 121 ods. 3 Obč. zák. zaviazal žalovaných 1/ až 3/ k povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 9.183,75 eur, zmluvný úrok 257,97 eur a úrok z omeškania 190,91 eur, náklady spojené s uplatneným pohľadávky 334,94 eur, zmluvnú pokutu 944,17 eur a úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 9.183,75 eur od 10.05.2016 do zaplatenia. V časti nároku o zaplatenie úroku uplatneného po zosplatnení úveru s poukazom na rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 4Obo/143/1998 žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Vo výroku o peňažnej povinnosti žalovaných nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 18.05.2018 a stal sa v tejto časti vykonateľný. Výrok o zamietnutí časti nároku (1% z istiny úveru za obdobie po zosplatnení) napadol odvolaním žalobca, odvolací súd v tejto časti rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie (zároveň zastavil konanie voči právnym nástupcom žalovaného 3/) s poukazom na protichodnosť záverov súdu prvej inštancie a absenciu argumentačného základu vo vzťahu k zamietavej časti rozhodnutia.

(10) Žalobca ako právnická osoba zriadená Zákonom o ŠFRB (zákon č. 124/1996 Z. z. - účinný v čase uzavretia zmluvy - nahradený zákonom č. 607/2003 Z. Z. a od 01.01.2014 aktuálne zákonom č. 150/2013 Z. z.) je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľskej zmluvy v § 52 ods. 1 Obč. zák. nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, (t. j. zmluva o úvere nie je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Vyššie uvedený právny názor je v súlade aj s rozhodovacou praxou, žalobca v súdenom prípade poukázal na viaceré rozsudky súdov SR, ktoré predmetný zmluvný vzťah neposúdili ako vzťah spotrebiteľský, a to napr. rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14C/323/2013-320, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/249/2016, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 33/2012. Žalobca nie je dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zmluva uzatvorená pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky žalobcom, ktorý je osobitným subjektom zriadeným zákonom, nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy. Úverová zmluva uzavretá medzi stranami je teda úverovou zmluvou v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na ktorú je potrebné aplikovať režim Obchodného zákonníka.

(11) Podľa § 344 Obch. zák. od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon.

(12) Podľa § 351 ods. 1 Obch. zák. odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy. Podľa ods. 2 strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana toto plnenie vráti. Pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovenej podľa § 502. Ak vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených.

(13) Podľa § 506 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

(14) V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 351 ods. 1 Obch. zák. vyplýva, že odstúpenie od zmluvy sa nedotýka okrem iného tých ustanovení zmluvy, ktoré vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy. Povinnosť vrátiť finančné prostriedky poskytnuté na základe zmluvy o úvere, a to dlžnú sumu i s úrokmi je typickým znakom, ktorý charakterizuje záväzkový vzťah, ktorý vzniká na základe zmluvy o úvere (§ 497, § 504, § 505, § 506 i § 507 Obch. zák.). Povinnosť vrátiť prostriedky poskytnuté na základe zmluvy o úvere po odstúpení od zmluvy vyplýva priamo z ust. § 506 Obch. zák., preto záväzok vrátiť prostriedky z úverovej zmluvy spolu s úrokom trvá aj po odstúpení od zmluvy v zmysle § 506 Obch. zák. Preto aj keď žalobca od úverovej zmluvy odstúpil, nemení to nič na tom, že peňažné prostriedky boli žalovanému poskytnuté, že dlh vznikol na základe úverovej zmluvy. (v znení uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/122/2017 zo dňa 24.04.2018)

(15) V danom prípade mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaní 1/ a 2/ (spoludlžníci) uzavreli platne úverovú zmluvu, ktorá mal slúžiť na poskytnutie peňažných prostriedkov pre žalovaných. Podľa tvrdenia žalobcu žalovaní úver spotrebovali, avšak riadne nesplatili. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne v plnom rozsahu, žalobca má v znení cit. právnej úpravy aj po odstúpení od zmluvy nárok aj na úrok dojednaný v zmluve, preto súd priznal v zmysle žalobného návrhu aj zvyšok nároku - na úroku 1% z istiny úveru od odstúpenia od zmluvy, kedy bol úver zosplatnený), avšak plnenie tejto peňažnej povinnosti - na úroku - ohraničil maximálnou výškou (v znení uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020: „...24. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí...“), t. j. rozdielom celkovej čiastky k zaplateniu a poskytnutého úveru.

(16) Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(17) Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(18) Súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu žalobcovi, ako po procesnej stránke úspešnej strane sporu.

(19) Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho

doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)